

Svendborg Kommune
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Sendt via:
Arkæologi Sydfyn

**Slots- og Kulturstyrelsen
Afdeling Nykøbing Falster**

Fejøgade 1
4800 Nykøbing Falster
Telefon 33 95 42 00

fortidsminder@slks.dk
www.slks.dk

4. marts 2020

Vores jour.nr.: 20/01810
Museets jour.nr.: ØHM SOM 000600

Godkendelse af budget ved arkæologisk undersøgelse

Arkæologi Sydfyn har anmodet Slots- og Kulturstyrelsen om at træffe afgørelse om gennemførelse af en arkæologisk undersøgelse på lokaliteten 090513-266, Tankefuld D2 i Svendborg kommune.

Museet har oplyst til styrelsen, at der på baggrund af en større forundersøgelse af 44.000 m² er udtaget 14.500 m² til egentlig undersøgelse.

Afgørelse

Slots- og Kulturstyrelsen har truffet afgørelse om, at museet kan gennemføre en arkæologisk undersøgelse på ovennævnte lokalitet. Arbejdet kan først iværksættes efter, at du som bygherre har meddelt museet dit samtykke.

Museet har indsendt budget for den arkæologiske undersøgelse, og styrelsen har godkendt budgettet på DKK 1.346.314,48 kr. inkl. moms.

Styrelsen yder ikke tilskud til den arkæologiske undersøgelse.

Afgørelsen er truffet ud fra, at undersøgelsen udføres uden for vinterperioden, som er 1. november til 31. marts. Hvis undersøgelsen skal foregå i vinterperioden, kan museet anmode styrelsen om at genoptage sagen, så styrelsen også kan tage stilling til udgifterne for vinterforanstaltninger.

Afgørelsen er truffet efter museumslovens § 27, stk. 4 og 6.

Begrundelse

Gennemførelse af den arkæologiske undersøgelse

Formålet med museumsloven er blandt andet at sikre kultur- og naturarven i forbindelse med planlægning og forberedelse af jordarbejder og lignende.

Arkæologiske undersøgelser dokumenterer og sikrer væsentlige fortidsminder, som vil blive berørt af bygherres anlægsarbejde.

Styrelsen har i denne sag vurderet, at der er grundlag for at gennemføre en arkæologisk undersøgelse. Ved vurderingen har styrelsen særligt lagt vægt på:

- At der ved en større forundersøgelse er påtruffet væsentlige fortidsminder i form af stolpehuller, affaldsgruber, koge-gruber og enkelte kulturlag.
- At der er udtaget 5 delarealer til egentlig undersøgelse.
Felt 1, 7.700 m²: 6 registrerede huskonstruktioner samt kulturlag.
Felt 2, 1.690 m²: flere mulige huskonstruktioner og grøftforløb, hvoraf en huskonstruktion kan dateres til neolitikum.
Felt 3: 1.650 m²: mindst to huskonstruktioner samt kulturlag der indledningsvist kan dateres til middelalder.
Felt 4, 2.590 m²: mindst to neolitiske huskonstruktioner samt gruber og grøftforløb.
Felt 5, 8.750 m²: mindst to huskonstruktioner og spredte gruber.
- At 7 af de mindst 15 huskonstruktioner kan umiddelbart dateres til neolitikum
- At undersøgelsen anses for at kunne frembringe ny og væsentlig viden om det forhistoriske bebyggelsesmønster og bebyggelsens udbredelse i området i forhistorisk tid samt den aktivitet, der har fundet sted.
- At undersøgelsen passer ind i Slots- og Kulturstyrelsens nationale strategier for de neolitikum, hvor der bl.a. er fokus på bosættelsernes udvikling over tid samt landskabsudnyttelse.

Vær opmærksom på:

- At der er tale om et maksimumsbudget, og at udgifterne kan blive mindre end budgetteret afhængig af undersøgelsens resultater.
- At hvis undersøgelsesarealet ændres væsentligt forud for igangsættelse af undersøgelsen, skal der udarbejdes et nyt budget for det ændrede areal, hvilket skal godkendes af styrelsen.
- At budgettet tager forbehold for udgifter til konservering og naturvidenskab og at disse midler kan anvendes i overensstemmelse med beskrivelsen i den faglige argumentation. Af den faglige argumentation fremgår det, at der forventes anvendelse af midler til C 14-dateringer. Vurderer museet, at det er nødvendigt at ændre i anvendelse af budgetposten, kræves en særskilt godkendelse fra styrelsen.
- At budgettet indeholder en post til uforudsete udgifter til f.eks. nødvendigt time- og maskinforbrug, særligt udstyr, vejrlige foranstaltninger mv., som det ikke har været muligt at forudse inden undersøgelsens start. Forbrug af postens midler sker efter Slots- og Kulturstyrelsens godkendelse.

- At museet og bygherre fortsat kan aftale, om der er områder, som kan bevares urørt for eftertiden, og bygherre derved kan spare dele af udgiften til den egentlige undersøgelse. Det skal kunne gøres uden at medføre skader på de allerede afdækkede fortidsminder, Hvis en sådan aftale om delvis *in situ* bevaring indgås, skal der udarbejdes et nyt budget for det resterende undersøgelsesareal, hvilket skal godkendes af styrelsen.

Om tilskud til udgifterne til den arkæologiske undersøgelse

Slots- og Kulturstyrelsen har som led i behandling af sagen vurderet, om styrelsen kan yde tilskud til udgifterne til den arkæologiske undersøgelse. Vi har i den forbindelse lagt særlig vægt på:

- at udgifterne til den arkæologiske undersøgelse ikke udgør en uforholdsmæssig stor udgift i forhold til den samlede anlægsudgift.

Sagens oplysninger

Museet har oplyst:

- Bygherre er: Svenborg Kommune, CVR-nummer: 29189730, att.: Lone Vesterholm Jensen.
- At du ønsker en arkæologisk undersøgelse af 14.500 m², som ligger på 24a, Sørup, Svendborg Jorder, Svendborg.
- At dine samlede anlægsomkostninger ikke kan oplyses.
- At du ønsker den arkæologiske undersøgelse gennemført i snarest.

Hvad skal du gøre og hvor lang tid gælder afgørelsen

Hvis du ønsker at få den arkæologiske undersøgelse gennemført, skal du give dit samtykke til museet om at iværksætte undersøgelsen, hvorefter museet kan påbegynde arbejdet. Museet vil gerne modtage dit samtykke skriftligt.

Du skal være opmærksom på, at du skal udnytte styrelsens afgørelse inden for 1 år efter, at du har modtaget dette brev. Hvis du ikke har udnyttet afgørelsen inden dette år, vil afgørelsen automatisk bortfalde.

I særlige tilfælde kan styrelsen dog, efter anmodning fra bygherre, beslutte at afgørelsen ikke bortfalder efter 1 år. Hvis du ønsker at anmode Slots- og Kulturstyrelsen herom, skal du huske at gøre det inden udløbet af 1-års fristen. Når styrelsen har modtaget anmodningen, vil vi tage stilling til, om der foreligger særlige omstændigheder der gør, at vi kan forlænge fristen for afgørelsens gyldighed.

Du finder reglerne bekendtgørelse nr. 461 af 25. april 2013 om museer m.v. § 15, stk. 7, jf. museumslovens § 27 stk. 10.

Lovgrundlag

Afgørelsen er truffet efter museumsloven (lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 med senere ændringer), jf. bekendtgørelse nr. 1442 af 12. december 2010 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Slots- og Kulturstyrelsen.

Reglerne om sikring af kulturarven i forbindelse med planlægning og forberedelse af jordarbejder og arkæologiske undersøgelsesopgaver i tilknytning hertil findes i kapitel 8 i museumsloven.

Hvis der skal gennemføres en arkæologisk undersøgelse skal udgiften afholdes af den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres.

Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til en arkæologisk undersøgelse.

Det er kulturministeren der afholder udgifterne til den arkæologiske undersøgelse hvis:

- årsagen til undersøgelsen er jordarbejde i forbindelse med erosion eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift. Hvis driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, er det dog ikke kulturministeren der afholder udgiften til undersøgelsen, men den statslige eller kommunale myndighed selv
- det kulturhistoriske museum har afgivet en udtalelse efter museumslovens § 25 og heri oplyst, at jordarbejdet ikke vil indebære en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder
- fortidsmindet fredes efter lov om naturbeskyttelse eller erhverves med henblik på bevaring på stedet efter museumslovens § 27, stk. 8.

Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om de arkæologiske undersøgelser, som museerne gennemfører efter loven. Se hvilke nærmere regler der er fastsat i bekendtgørelse nr. 461 af 25. april 2013 om museer m.v. Se særligt kapitel 5 om sikring af kultur- og naturarven ved forberedelse og gennemførelse af jordarbejder.

Du kan finde reglerne på www.retsinformation.dk.

Klagevejledning

Du kan klage til kulturministeren over Slots- og Kulturstyrelsens godkendelse af budgettet for den arkæologiske undersøgelse.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, du har modtaget dette brev.

Hvis du ønsker at klage, skal du sende din klage til os skriftligt. Vi vil herefter sende klagen videre til Kulturministeriet ledsaget af afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Du sender klagen til:

- fortidsminder@slks.dk eller

- Kulturministeriet, c/o Slots- og Kulturstyrelsen, Fejøgade 1, 2. sal, 4800 Nykøbing Falster.

Hvis du klager inden for 4-ugers fristen, har det opsættende virkning for afgørelsen, medmindre Kulturministeriet bestemmer andet. Opsættende virkning betyder, at den arkæologiske undersøgelse først kan iværksættes, når kulturministeren har truffet afgørelse i sagen.

Du finder klagereglerne i bekendtgørelse nr. 1442 af 12. december 2010, § 12, stk. 5, jf. § 10, nr. 27, jf. museumslovens § 27, stk. 4 og 6.

Du kan ikke klage over Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse om tilskud til den arkæologiske undersøgelse.

Du finder reglerne om, at der ikke er klageadgang i bekendtgørelse nr. 1442 af 12. december 2010, § 12, stk. 4, jf. § 10, nr. 30, jf. museumslovens § 27, stk. 6.

Hvis du har spørgsmål

Du kan læse mere på styrelsens hjemmeside: www.slks.dk.

Se særligt styrelsens vejledning om arkæologiske undersøgelser, som du finder på: www.slks.dk/arkæologisk-vejledning/

Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os. Oplys venligst vores jour.nr. 20/01810, ved din henvendelse.

Venlig hilsen

Hoda el-Sharnouby
Konsulent, arkæolog
Fortidsminder, Center for Kulturarv